

2017/2284(INI)

27.11.2018

NUOMONĖ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl Direktyvos 2009/128/EB dėl tausiojo pesticidų naudojimo įgyvendinimo
(2017/2284(INI))

Nuomonės referentė (*): Sofía Ribeiro

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnis

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. palankiai vertina valstybių narių pasiektą pažangą įgyvendinant Direktyvą 2009/128/EB ir pabrėžia jos svarbą nustatant saugaus ir tausaus augalų apsaugos produktų naudojimo sistemą;
2. mano, kad labai svarbu šios direktyvos įgyvendinimą vertinti atsižvelgiant į ES pagrindinę pesticidų politiką, įskaitant taisykles, nustatytas Reglamentu (EB) 1107/2009 (Augalų apsaugos produktų reglamentas)¹, Reglamentu (ES) Nr. 528/2012 (Biocidų reglamentas)², Reglamentu (EB) Nr. 396/2005 (Didžiausio leistino likučių kiekio reglamentas)³ ir Reglamentu (EB) Nr. 178/2002 (Maisto srities teisės aktų bendrųjų principų reglamentas)⁴;
3. teigiamai vertina pastangas, įdėtas siekiant užtikrinti sėkmingą tausaus pesticidų naudojimo įgyvendinimą ES, mažinant naudojamų pesticidų keliamą riziką ir galimą poveikį žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai ir skatinant taikyti tokią praktiką ir metodus, kurie yra ekologiška pesticidų alternatyva;
4. pažymi, kad valstybės narės dažniausiai turi sistemas, kuriomis renka informaciją apie ūmų apsinuodijimą pesticidais, tačiau tokių duomenų tikslumas ir jų panaudojimas abejotini; pabrėžia, kad informacijos apie lėtinius apsinuodijimo atvejus rinkimo sistemos nėra plačiai įgyvendintos;
5. pažymi, kad 2017 m. spalio mėn. pateikta direktyvos įgyvendinimo ataskaitą Komisija turėjo pateikti 2014 m. lapkričio 26 d.;
6. taip pat pažymi, kad Komisijos 2017 m. pažangos ataskaitoje nurodytos didelės valstybių narių nacionalinių veiksmų planų (NVP) spragos, o kai kurie iš šių planų buvo patvirtinti pavėluotai ir jų išbaigtumas ir aprėptis labai skyrėsi, pvz., tik penkiuose NVP yra nustatyti išmatuojami mažinimo tikslai;
7. pažymi, kad daugelis valstybių narių pakeitė savo pradinius tikslus, daugiau dėmesio skirdamos su augalų apsaugos produktais susijusios rizikos mažinimui, o ne faktiniam naudojamų kiekių sumažinimui;
8. mano, kad NVP turi būti grindžiami rezultatais ir vertinimais, taip pat priemonėmis;

¹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB, OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

² 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo, OL L 167, 2012 6 27, p. 1.

³ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekio augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB, OL L 70, 2005 3 16, p. 1.

⁴ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002 nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

9. primygtinai ragina Komisiją skatinti rizikos rodiklių derinimą ES lygmeniu ir įpareigoti valstybes nares savo nacionaliniuose veikslių planuose pateikti išsamesnę informaciją, kuri turi būti nuosekli, palyginama ir apimti išmatuojamus ir pasiekiamus tikslus ir uždavinius ir rinkti patikimesnius duomenis, įskaitant viešąją statistiką, apie pesticidų poveikį sveikatai, vartojamas, gyvūnams, dirvožemio kokybei ir aplinkai, ir atsekamumą dirbant ir atliekant kito pobūdžio veiklą ;
10. todėl ragina rinkti duomenis apie pesticidų naudojimą, kaip nustatyta Reglamente (EB) 1185/2009⁵ dėl pesticidų naudojimo statistikos, be kita ko, naudoti paprastus rodiklius ir daugiau dėmesio skirti ES masto stebėjimo priemonėms;
11. į tai atsižvelgdamas atkreipia dėmesį į pesticidų naudojimo statistikos skaidrumo svarbą, nes ji daro poveikį visuomenei ir viešosioms gėrybėms, o tai yra daugiau nei vien tik verslo interesai;
12. mano, kad integruotas kenksmingųjų organizmų valdymas yra kertinis šios direktyvos akmuo ir yra svarbus siekiant sumažinti priklausomybę nuo augalų apsaugos produktų, kuri vadovaujantis kai kuriais specialistų tarpusavio vertinimų tyrimais, galėtų būti apie 30–50 proc., ir tai taip pat yra vertinga priemonė ūkininkams kovojant su kenksmingaisiais organizmais ir ligomis ir siekiant užtikrinti derlių;
13. apgailestauja dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse iki galo nėra laikomasi integruotosios kenkėjų kontrolės įsipareigojimo, ir mano, kad ši padėtis turėtų būti ištaisyta siekiant sukurti ekologiškesnę ir palankesnę žmonių sveikatai žemės ūkį, kurio sąnaudos būtų mažesnės ir kuris būtų naudingas aplinkai, vartotojams ir ūkininkams, atsižvelgiant į tai, kad AAP naudojimas dažnai yra labai svarbus auginimo tikslais;
14. todėl pabrėžia, kad integruotame kenksmingųjų organizmų valdyme svarbu cheminius pesticidus naudoti tik kaip kraštutinę priemonę, pirmiau išbandžius kitus fizinius ir biologinius metodus, ir visada juos naudoti pasirinktinai ir tikslingai;
15. pabrėžia, kad ūkininkams reikia turėti daugiau augalų apsaugos priemonių, įskaitant įvairias veikliąsias medžiagas, nedidelės rizikos medžiagas, fizinius metodus ir jų alternatyvas, pvz., organizmus ar jų ekstraktus (biologinė kontrolė), kad būtų užtikrinta visapusiška integruoto kenksmingųjų organizmų valdymo strategija, kurią galėtų įgyvendinti Europos ūkininkai;
16. primena, kad augalų apsaugos produktai yra svarbios žemės ūkio, piktžolių ir kenkėjų kontrolės priemonės miestų teritorijose, įskaitant viešuosius parkus ir geležinkelius bei kitus sektorius, ypač skirtos kenkėjų, ligų, piktžolių ir invazinių rūšių sukeltiems nuostoliams mažinti, pašalinti ir išvengti, taip pat kovoti su atsparumu patogenams, ir taip padeda stabilizuoti ūkininkų pajamas, kad jie galėtų gaminti saugiai ir prieinamomis kainomis;
17. tačiau primena, kad padidėjęs atsparumas pesticidams sąlygoja didesnę jų naudojimą ir priklausomybę;

⁵ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1185/2009 dėl pesticidų statistikos, OL L 324, 2009 12 10, p. 1.

18. atkreipia dėmesį į tai, kad naujausioje EFSA ataskaitoje dėl pesticidų liekanų maiste matyti, kad 97,2 proc. mėginių visoje Europoje atitiko ES teisės aktuose nustatytas teisines normas, o tai liudija labai griežtą ir saugią maisto produktų gamybos sistemą;
19. pažymi, kad valstybės narės ėmėsi įvairių priemonių, siekdamos apsaugoti vandens aplinką nuo pesticidų poveikio;
20. palankiai vertina tai, kad apskritai Europos vandenys tampa švaresniais, tačiau dar yra ką tobulinti;
21. ragina daugiau investuoti į pritaikymo praktiką, kuria užkertamas kelias žemės ūkio cheminėms medžiagoms patekti į paviršinius ir giluminius vandenis;
22. skatina taikyti priemones, kuriomis būtų išvengiama galimo šių medžiagų nutekėjimo į vandens šaltinius, upes ir jūras, ir rekomenduoja, kad būtų uždrausta jas naudoti dirvožemyje, kuriame jos galėtų nutekėti į požeminius vandenis;
23. pabrėžia, kad ekonomiškai efektyviau neleisti pesticidams patekti į gėlojo vandens sistemas nei taikyti brangias jų pašalinimo technologijas;
24. pabrėžia poreikį ūkininkams suteikti galimybę naudotis naujausiomis skaitmeninėmis technologijomis ir investuoti į tikslų ir skaitmeninį žemės ūkį, siekiant, kad būtų išvengta augalų apsaugos produktų plitimo netikslinėse srityse, ir plėtoti biokontrolės metodus;
25. pabrėžia inovacijų ir mokslinių tyrimų poreikį kuriant naujus nedidelės rizikos augalų apsaugos produktus, nes jų išaugęs prieinamumas rinkoje sumažintų atsparumo veiklosiems medžiagoms riziką ir poveikį netikslinėms rūšims, susijusį su įprastai naudojamais augalų apsaugos produktais;
26. primygtinai ragina Komisiją reglamentuojant šiuos produktus vadovautis rizika grindžiamu požiūriu ir šių produktų valdymu ir naudojimu, kuris būtų pagrįstas recenzuotais nepriklausomais moksliniais duomenimis;
27. pabrėžia, kad atitinkamų veikliųjų medžiagų trūkumas daro labai didelį poveikį mažų kiekių naudojimui;
28. mano, kad tolesnės investicijos ir moksliniai tyrimai, susiję su įranga ir technologijomis, galėtų atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant, kad augalų apsaugos produktai būtų veiksmingesni, ir mažinant galimą poveikį ūkininkams, veiklos vykdytojams ir plačiajai visuomenei;
29. mano, kad greitesnis patvirtinimo procesas skatintų pramonės tyrimus, susijusius su naujų nedidelės rizikos aktyviųjų veikliųjų medžiagų kūrimu, įskaitant naujas, novatoriškas nedidelės rizikos medžiagas, taip užtikrinant, kad ūkininkai turėtų pakankamai augalų apsaugos priemonių, galėtų greičiau pereiti prie tausių augalų apsaugos produktų ir padidinti integruotojo kenksmingųjų organizmų valdymo veiksmingumą;
30. taip pat įspėja dėl daugybės išimčių, kurios mažina naudojimo nuspėjamumą ir stabdo

įmonių investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas;

31. primena, kad svarbu pasinaudoti programa „Europos horizontas“, siekiant finansuoti tolesnius nedidelės rizikos biologinių kenkėjų kontrolės produktų mokslinius tyrimus, ir surasti ekologiškesnių mechaninių arba cheminių sprendimų;
32. pabrėžia, kad reikalingos investicijos, siekiant kurti, naudoti ar patvirtinti augalų apsaugos produktus, kuriuos būtų galima ribotai naudoti tam tikroms kultūroms, ypač svarbioms atokiausiuose regionuose, siekiant, be kita ko, suteikti toms kultūroms daugiau ekonominių perspektyvų ir konkurencingumo, ypač atvėrus rinkas importui iš trečiųjų šalių;
33. pabrėžia nedidelės rizikos organinių pesticidų svarbą ir poreikį skatinti jų kūrimą, leidimų jiems išdavimą ir prekybą ES; ragina Komisiją skatinti būtinus dabartinių taisyklių pokyčius, siekiant įtraukti bendrą apibrėžtį, pagal kurią būtų aiškiai atskirti organiniai ir sintetiniai cheminiai augalų apsaugos produktai.
34. ragina valstybes nares griežtai laikytis draudimo importuoti uždraustus pesticidus iš trečiųjų šalių į ES;
35. mano, kad nerimą keliantį bičių populiacijos mažėjimą visoje Europoje visų pirma lėmė neonikotinoidiniai pesticidai; tai matoma iš įvairių tarptautinių tyrimų, kuriais remdamiesi piliečiai pateikė peticijas su šimtais tūkstančių parašų iš viso kontinento;
36. rekomenduoja valstybėms narėms rengti informavimo ir informuotumo didinimo kampanijas siekiant, kad ūkininkai žinotų, kaip tinkamai naudoti augalų apsaugos produktus ir visapusiškai suvoktų jų naudojimo pasekmes, įskaitant kaip apsaugoti savo ir kitų sveikatą;
37. pabrėžia BŽŪP remiamų ūkių konsultavimo paslaugų svarbą siekiant padėti ūkininkams, *inter alia*, mažinti naudojamą pesticidų kiekį ir sėkmingai bei praktiškai įtraukti integruotą kenksmingųjų organizmų valdymą kaip standartinę praktiką, cheminius pesticidus naudojant tik tada, kai būtina, pirmiausia panaudojus fizines ir biologines alternatyvas;
38. pabrėžia, kad tarp valstybių narių reikia dalytis geriausia patirtimi ir pabrėžia žinių ir įgūdžių įgijimo svarbą renkantis alternatyvas cheminiams pesticidams ir visapusiškai naudojant integruotą kenksmingųjų organizmų valdymą;
39. be to, pažymi, kad labiausiai tikėtina daugiausia sumažinti naudojamus pesticidų kiekius padarius sisteminius pakeitimus, kuriais būtų mažinamas jautrumas kenkėjų protrūkiams, skatinama struktūrinė ir biologinė įvairovė, o ne monokultūros ir nuolatiniai pasėliai, ir mažinamas kenkėjų atsparumas veikliosioms medžiagoms; todėl pabrėžia poreikį skatinti, finansuoti ir integruoti agroekologinius metodus, kuriuos taikant visa ūkininkavimo sistema tampa atsparesnė kenksmingiesiems organizmams.
40. pabrėžia, kad labai svarbu reguliariai vertinti, ar parduodamas pesticidų kiekis yra proporcingas atsižvelgiant į jų naudojimo žemės ūkio paskirties plotus, remiantis naudotojų duomenų bazėmis ir pardavimo duomenimis; ragina Komisiją ir valstybes nares regionų ir vietos lygmeniu kurti gerosios pesticidų naudojimo ir integruoto

kenksmingųjų organizmų valdymo patirties platformas;

41. pabrėžia, jog svarbu, kad mokymo naudotojai užtikrintų saugų ir tvarų augalų apsaugos produktų naudojimą, ir pabrėžia, kad profesionalūs ir neprofesionalūs naudotojai turėtų būti tinkamą apmokyti, šį mokymą skiriant ir mažoms ir labai mažoms įmonėms;
42. palankiai vertina tai, kad visose valstybėse narėse parengtos augalų apsaugos produktų naudojimo mokymų ir sertifikavimo programos ir, kad iki šiol apmokyti maždaug 4 mln. naudotojų, tačiau pažymi, kad dėl duomenų trūkumo neturima informacijos apie augalų apsaugos produktų naudotojų, kurie dar nėra dalyvavę mokymuose, skaičių;
43. pabrėžia, kad tausūs ir atsakingas pesticidų naudojimas yra išankstinė AAP leidimų išdavimo sąlyga;

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĖ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	22.11.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 26 -: 1 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Angélique Delahaye, Maria Heubuch, Anthea McIntyre, John Procter, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Stanisław Ożóg, Monika Vana

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

26	+
ALDE	Ulrike Müller
ECR	Anthea McIntyre, James Nicholson, Stanisław Ożóg, John Procter
ENF	Philippe Loiseau
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Angélique Delahaye, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella

1	-
GUE	Luke Ming Flanagan

4	0
EFDD	Giulia Moi
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Monika Vana

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė